

Independent Evaluation Commission for assessing the integrity of candidates
for the position of member in the self-administration bodies of judges and prosecutors

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția
de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

*Decizia nr. 27 din 21 martie 2023 cu privire la candidatura Angelei POPIL,
Candidată la funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii*

Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare “Comisia”) a deliberat în privat la 3 martie 2023 și 21 martie 2023. Membrii participanți au fost:

1. Herman von HEBEL
2. Victoria HENLEY
3. Nadejda HRIPTIEVSCHI
4. Vitalie MIRON
5. Tatiana RĂDUCANU
6. Nona TSOTSORIA

Comisia emite următoarea decizie, care a fost adoptată în acea dată:

I. Procedura

Angela POPIL, șef al Biroului Asociați de Avocați “Avornic și Partenerii” și membru al Consiliului Uniunii Avocaților, delegată de Baroul Chișinău (“candidata”), s-a aflat pe lista candidaților remisă de Parlament în adresa Comisiei la 9 iunie 2022, în vederea evaluării pentru funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii.

Candidata a primit licența de avocat la 1 iulie 2013 și de atunci activează în calitate de avocat în cadrul B.A.A. “Avornic și Partenerii”. În perioada 2007 – 2008, a deținut funcția de șefă a Direcției reglementare și autorizare în cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare. În perioada 2008 – 2010, candidata a ocupat funcția de șefă a Departamentului juridic la o companie de asigurări, iar în 2011 a activat în calitate de consultantă în cadrul unui proiect al Băncii Mondiale în Republica Moldova.

La 21 iunie 2022, Comisia a trimis candidatei un chestionar privind integritatea etică pentru a fi completat în mod voluntar și returnat Comisiei până la 5 iulie 2022. Candidata a transmis Comisiei chestionarul completat la 1 august 2022.

La 27 decembrie 2022, Comisia a trimis candidatei o solicitare pentru completarea și depunerea până la 3 ianuarie 2023 a Declarației de avere și interese personale pentru ultimii 5 ani în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în continuare “Legea nr. 26/2022”). Declarația include, de asemenea, lista persoanelor apropiate din sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public, așa cum prevede același articol. Candidata a transmis Comisiei declarația completată la 2 ianuarie 2023. Comisia a obținut informații din numeroase surse pentru a evalua integritatea financiară și etică a candidatei. Sursele din care s-au obținut informații cu privire la candidații evaluați au inclus, în general, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al

Poliției de Frontieră, instituții financiare, instituții publice, surse deschise precum rețelele de socializare și reportajele jurnalistice de investigație și rapoartele membrilor societății civile. Nu toate sursele au furnizat informații referitoare la fiecare candidat și nu toate informațiile furnizate de surse cu privire la candidată au fost pertinente pentru evaluarea Comisiei. A fost verificată corectitudinea și relevanța tuturor informațiilor primite.

În cazul în care au fost depistate probleme în declarația candidatei, chestionarul privind integritatea etică și din informațiile colectate, acele probleme au fost abordate în întrebări scrise adresate candidatei și în timpul audierilor în ședință publică.

Comunicarea scrisă cu candidata:

La 3 februarie 2023, Comisia a trimis candidatei o solicitare de clarificare a informațiilor, care conținea 13 întrebări, inclusiv 38 de subîntrebări și 17 solicitări de documente suplimentare. Candidata a răspuns în termenul solicitat la 7 februarie 2023 și a furnizat toate documentele solicitate.

La 13 februarie 2023, Comisia a trimis a doua rundă de șapte întrebări, inclusiv 16 subîntrebări, și șase solicitări de documente suplimentare, pentru a elucida unele aspecte care au apărut în cadrul evaluării. Candidata a răspuns în termenul solicitat, la 16 februarie 2023 și a furnizat toate documentele solicitate.

Candidata nu a solicitat accesul la materialele evaluării conform art. 12 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 26/2022 și, prin urmare, nu a primit materialele.

La 3 martie 2023, candidata a participat la audieri în ședință publică a Comisiei.

II. Cadrul normativ privind evaluarea

Evaluarea de către Comisie a integrității candidaților constă în verificarea integrității etice și a integrității financiare a acestora (art. 8 alin. (1) din Legea nr. 26/2022).

Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului *de integritate etică* dacă:

- a) nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial;
- b) în privința acestuia nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, actelor conexe actelor de corupție sau faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr.82/2017;
- c) nu a încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și/sau al limitărilor.

O serie de versiuni ale codurilor de etică au fost aplicabile judecătorilor în perioada de timp

cuprinsă de evaluare. Codurile au fost: *Codul de etică profesională al judecătorului*, adoptat la Conferința judecătorilor din 4 februarie 2000, *Codul de etică al judecătorilor*, aprobat prin decizia Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/15 la 29 noiembrie 2007, *Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului*, aprobat prin decizia nr. 8 a Adunării Generale a Judecătorilor din 11 septembrie 2015, modificat prin decizia nr. 12 a Adunării Generale a Judecătorilor din 11 martie 2016, precum și *Comentariul la Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului*, aprobat prin decizia Consiliului Superior al Magistraturii nr. 230/12 din 8 mai 2018. Din 2018, *Ghidul Integrității Judecătorilor*, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 318/16 din 3 iulie 2018 este o altă sursă relevantă în scopul evaluării aspectelor de integritate judiciară.

Pentru avocați, *Codul deontologic al avocaților din Republica Moldova*, adoptat de Congresul Avocaților la 20 decembrie 2002, cu modificările adoptate de Congresul Avocaților din 23 martie 2007 și 1 iulie 2016, a fost aplicat pe perioada de timp cuprinsă de evaluare.

Codul de Conduită a funcționarului public, adoptat prin Legea nr. 25/2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, modificat ultima dată prin Legea nr. 305/2017, a fost aplicat pe perioada de timp cuprinsă de evaluare.

În cazul lipsei unor reguli de etică și conduită aprobate pentru domeniul în care candidata activează sau a activat, se verifică dacă comportamentul din trecut al candidatei provoacă sau nu suspiciuni rezonabile referitoare la corespunderea acesteia cu standardele etice și de conduită stabilite pentru judecători și procurori (art. 8 alin. (3) Legea nr. 26/2022).

De asemenea, Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, adoptate de Grupul Judiciar pentru Întărirea Integrității Justiției ca Proiect al Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore 2001 și astfel cum au fost revizuite la Masa Rotundă a Președinților Curților Supreme din 25 – 26 noiembrie 2002 și aprobate de Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite, rezoluția 2006/23 (“Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară”) oferă îndrumări relevante.

Avizul nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind principiile și regulile care reglementează conduita profesională a judecătorilor, în special etica, comportamentul incompatibil și imparțialitatea, adoptat la 19 noiembrie 2002 („CCJE (2002) Op. N° 3”) oferă îndrumări suplimentare.

Conform art. 8 alin. (4) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de *integritate financiară* dacă:

- a) averea candidatului a fost declarată în modul stabilit de legislație;
- b) Comisia constată că averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate.

Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 26/2022 prevede că evaluarea candidaților include o verificare a averii persoanelor apropiate ale candidaților, astfel cum sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și a persoanelor prevăzute la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform art. 8 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, pentru evaluarea integrității financiare a candidatului, Comisia verifică:

- a) respectarea de către candidat a regimului fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor rezultate din proprietatea deținută, precum și a veniturilor impozabile, și în partea ce ține de achitarea drepturilor de import și drepturilor de export;
- b) respectarea de către candidat a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;
- c) modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri;
- d) sursele de venit ale candidatului și, după caz, ale persoanelor specificate la art. 2 alin. (2);
- e) dacă există sau nu contracte de împrumut, credit, leasing, asigurare sau alte contracte care pot asigura beneficii de ordin financiar, în care candidatul, persoana specificată la art. 2 alin. (2) sau persoana juridică în care aceștia au calitatea de beneficiari efectivi este parte contractantă;
- f) dacă există sau nu donații în care candidatul sau persoana specificată la art. 2 alin. (2) are statut de donatar sau de donator;
- g) alte aspecte relevante pentru clarificarea originii averii candidatului și pentru justificarea acesteia.

În aprecierea criteriilor aferente integrității etice și integrității financiare și în luarea deciziilor cu privire la acestea, Comisia nu depinde de constatările altor organe cu competențe în domeniul respectiv (art. 8 alin. (6) din Legea nr. 26/2022). Comisia apreciază materialele acumulate cu privire la candidați după intima sa convingere, formată în urma cercetării multiaspectuale, complete și obiective a informației. Niciunul dintre materialele prezentate nu are o forță probantă prestabilită fără aprecierea lui de către Comisie (art. 10 alin. (9) din Legea nr. 26/2022).

Se consideră că un candidat nu întrunește criteriile de integritate dacă s-a constatat existența unor dubii serioase privind conformitatea candidatului cu cerințele prevăzute la art. 8, care nu au fost înlăturate de către persoana evaluată (art.13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022).

După cum se menționează în Raportul Comisiei de la Veneția cu privire la verificarea integrității judecătorilor și procurorilor în Kosovo, „Într-un sistem de verificări prelabile de integritate, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în caz de simpla îndoială, pe baza unei evaluări a riscurilor. Cu toate acestea, decizia de a evalua negativ un deținător actual al postului ar trebui să fie legată de un indiciu de încălcare a legii, de exemplu avere inexplicabilă, chiar dacă nu poate fi dovedit dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale”. Totodată, „În alte investigații, cum ar fi verificarea mai largă a integrității, sarcina probei se va realiza pe baza balanței probabilităților”. Comisia de la Veneția, CDL-AD(2022)011-e, Kosovo - Opinia referitoare la documentul de concept privind verificarea integrității judecătorilor și procurorilor și proiectul de amendamente la Constituție, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 131-a sesiune plenară (Veneția, 17-18) iunie 2022), §§10,9.

Inversarea sarcinii probei către candidat, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată admisibilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar

și în verificarea integrității judecătorilor în exercițiu care își pot pierde funcțiile sau pot fi sancționați în alt mod ca consecință a evaluării. În cauza *Xhoxhaj contra Albaniei*, nr. 15227/19, §352, 31 mai 2021, Curtea a afirmat că „nu este per se arbitrar, în sensul aspectului „civil” al articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să revină reclamantului în procedura de verificare a integrității după ce CIC [Comisia Independentă de Calificare] a pus la dispoziție constatările preliminare rezultate în urma încheierii anchetei și a dat acces la probele din dosarul cauzei”.

În temeiul art. 5 alin. (1) din Regulamentul de evaluare al Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, aprobat la 2 mai 2022 în temeiul Legii nr. 26/2022 (în continuare „Regulament de evaluare”), numai dacă un candidat întrunește pe deplin toți indicatorii, așa cum sunt definiți în art. 8 alin. (2) – (5) din Legea nr. 26/2022, se consideră că acesta corespunde criteriilor de „integritate etică și financiară”.

III. Evaluarea candidatei

În timpul audierilor, candidata a fost întrebată despre următoarele aspecte financiare și etice:

1. Subestimarea a două bunuri imobile

a. Faptele

În anul 1999, candidata și soțul ei au achiziționat un teren pentru construcție de 0,06 ha, situat în mun. Chișinău, or. Durlăști („imobil în or. Durlăști an. 2007”). În anul 2005, pe acest lot de teren a fost înregistrată o casă individuală de 99,1 m.p. La 11 octombrie 2007, candidata și soțul ei au vândut aceste bunuri imobile pentru un preț de 557.960 MDL (33.632 EUR), conform contractului de vânzare-cumpărare. Ca răspuns la întrebarea scrisă din partea Comisiei, însă, candidata a informat Comisia că aceste bunuri imobile au fost vândute în 2007 pentru prețul real de 70.000 EUR (1.161.300 MDL). Acest preț este mai mult decât dublu față de prețul indicat în contract. La întrebarea Comisiei de a oferi o explicație privind diferența de preț, candidata nu a putut face acest lucru.

Prețul de 70.000 EUR nu a fost achitat integral în numerar de către cumpărător. De fapt, cumpărătorul a achitat candidatei și soțului ei, suma de 50.000 EUR (829.500 MDL) în numerar. Restul sumei a fost achitat sub forma transferului dreptului de proprietate asupra automobilului Mercedes 270 CDI (anul de fabricație 2003), deținut de cumpărător. Conform declarației de avere și interese personale a candidatei pentru anul 2017 (în continuare „declarație anuală”), furnizată Comisiei, valoarea declarată al acestui automobil este de 23.000 EUR (381.571 MDL). Deoarece cumpărătorul a fost creditat cu suma de 20.000 EUR din valoarea automobilului ca plată pentru bunurile imobile, candidata a informat Comisia că ea și soțul ei au achitat cumpărătorului suma de 3.000 EUR (47.770 MDL), ca diferență rămasă între prețul bunurilor imobile, prețul automobilului și plata în numerar. Candidata a informat Comisia că pentru a asigura transferul dreptului de proprietate asupra automobilului a fost încheiat un contract de împrumut între candidată și soțul ei și cumpărătorul bunurilor imobile, în aceeași zi, la 11 octombrie 2007, când

a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile.

La 20 ianuarie 2012, candidata și soțul ei au procurat un teren pentru construcție de 0,029 ha și o casă de 87,3 m.p. amplasată pe acesta, în mun. Chișinău, or. Durlăști (“imobil în or. Durlăști an. 2012”). Potrivit contractului de vânzare-cumpărare, bunurile imobile au fost procurate la prețul de 863.893 MDL (55.905 EUR). Cu toate acestea, candidata a informat Comisia că prețul efectiv plătit pentru aceste bunuri imobile a fost de 65.000 EUR, adică cu aproximativ 10.000 EUR mai mult decât prețul indicat în contract. Întrebată despre diferența dintre prețul efectiv de 65.000 EUR și prețul contractual de 863.893 MDL (55.905 EUR), candidata a afirmat că „valoarea contractului este valoarea proprietății determinată în scopul impozitării, așa cum a fost indicată de vânzător la încheierea contractului. Nu există altă explicație”.

b. Cadrul normativ

Art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. a) și c) din Legea nr. 26/2022 prevede că Comisia verifică dacă averea dobândită de către candidat în ultimii 15 ani corespunde veniturilor declarate, dacă candidata a respectat regimul fiscal în partea ce ține de achitarea impozitelor la folosirea mijloacelor și veniturilor realizate din proprietatea deținută, precum și a veniturilor impozabile și în partea ce ține de achitarea drepturilor de import și drepturilor de export și verifică modul de dobândire a bunurilor aflate în proprietatea sau posesia candidatului ori a persoanelor specificate la art. 2 alin. (2), precum și cheltuielile legate de întreținerea acestor bunuri.

Conform art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022, se consideră că un candidat corespunde criteriului de integritate etică dacă nu a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și nu a admis, în activitatea sa, acțiuni sau inacțiuni reprobabile, care ar fi inexplicabile din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și al unui observator imparțial.

Art. 8 alin. (3) din Legea nr. 26/2022 prevede că în cazul lipsei unor reguli de etică și conduită aprobate pentru domeniul în care activează sau a activat candidatul, se verifică dacă comportamentul din trecut al candidatului provoacă sau nu suspiciuni rezonabile referitoare la corespunderea acestuia cu standardele etice și de conduită stabilite pentru judecători și procurori.

Conform Regulamentului de evaluare, veniturile sau cheltuielile nedeclarate sunt relevante pentru integritatea financiară, în măsura în care acestea nu au fost declarate veridic, dar și pentru integritatea etică, inclusiv, dar fără a se limita la, în măsura în care se referă la venituri secundare interzise, evaziune fiscală sau încălcarea prevederilor privind combaterea spălării banilor (art. 6 alin. (1). Totodată, Regulamentul de evaluare stipulează că Anexa definește metoda de calcul a averii nedeclarate (art. 6 alin. (2) din Regulamentul de evaluare).

Conform art. 13 alin. (1) din Codul Fiscal al Republicii Moldova (în vigoare în 2007 – 2008), subiecți ai impunerii sunt persoanele juridice și fizice, cu excepția societăților specificate la art. 5 pct. 9), care pe parcursul perioadei fiscale obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și persoanele juridice care obțin venit din orice surse aflate în afara Republicii Moldova și persoanele fizice care obțin venit investițional și financiar din surse aflate în afara Republicii Moldova. Alin. (2) al acestui articol prevede că subiecții impunerii sunt obligați să declare venitul brut obținut din toate sursele.

Art. 37 alin. (5) din Codul Fiscal al Republicii Moldova (în vigoare în 2007 – 2008) prevede că mărimea creșterii de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul sumei încasate în raport cu baza valorică a acestor active. Alin. (7) din același articol prevede că suma creșterii de capital în anul fiscal este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul anului fiscal.

Conform art. 41 alin. (1) și (2) din Codul Fiscal al Republicii Moldova (în vigoare în 2007 – 2008), la vânzarea, schimbul sau alte forme de înstrăinare în alt mod a locuinței de bază a contribuabilului, creșterea capitalului se recunoaște cu excepțiile prevăzute la alin. (3). În înțelesul prezentului titlu, se consideră locuință de bază a contribuabilului locuința care s-a aflat în proprietatea lui în decurs de 3 ani, perioadă care expiră la data înstrăinării acestei locuințe, și care i-a servit pe tot parcursul acestei perioade drept domiciliu de bază.

Conform art. 50 alin. (4) din Legea nr. 1453/2002 cu privire la notariat, proprietarul bunului este obligat să comunice notarului și celeilalte părți locul aflării bunului înstrăinat (gajat). Răspunderea pentru tănuirea faptului aflării bunului înstrăinat (gajat) sub interdicție (sechestrul, arest, gaj), comunicarea prețului nereal al bunului, altor date eronate sau prezentarea de documente false (nevalabile) în procesul încheierii actului juridic o poartă partea vinovată.

Art. 51 alin. (2) din Legea nr. 1453/2002 cu privire la notariat prevede că răspunderea pentru comunicarea informației false sau incomplete o poartă persoana care înstrăinează sau gajează bunurile.

Conform art. 8 alin. (3) din Legea nr. 26/2022, în cazul lipsei unor reguli de etică și conduită aprobate pentru domeniul în care activează sau a activat candidatul, se verifică dacă comportamentul din trecut al candidatului provoacă sau nu suspiciuni rezonabile referitoare la corespunderea acestuia cu standardele etice și de conduită stabilite pentru judecători și procurori.

Conform art. 3 alin. (3) din Codul de etică al judecătorului aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/155 din 29 noiembrie 2007 “judecătorul trebuie să se abțină de la orice comportament, acțiune sau manifestare care ar putea prejudicia încrederea publicului în sistemul judecătoresc”.

Conform principiului 3.1 din Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară din 2002 “judecătorul trebuie să se asigure că în ochii unui observator rezonabil conduita sa este ireproșabilă”. Iar principiul 3.2 prevede că “atitudinea și conduita unui judecător trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar [...]”.

c. Motivarea

În octombrie 2007, candidata și soțul ei au vândut bunul “imobil or. Durlăști an. 2007”. Prețul indicat în contract a fost de 557.960 MDL (33.632 EUR). Cu toate acestea, după cum candidata a informat Comisia, prețul real a fost de 70.000 EUR (1.161.300 MDL), mai mult decât dublu față de prețul contractual menționat. Candidata nu a fost în măsură să ofere o explicație pentru diferențele dintre aceste prețuri. În ianuarie 2012, candidata și soțul ei au cumpărat bunul “imobil

în or. Durlleşti an. 2012”. Preţul indicat în contract a fost de 863.893 MDL (55.905 EUR). În acest caz, preţul real achitat pentru bunul imobil a fost de 65.000 EUR, cu aproximativ 10.000 EUR mai mult decât preţul indicat în contract. În răspunsurile sale scrise la întrebările Comisiei, candidata a explicat diferenţa dintre preţul real şi preţul contractual, afirmând că “valoarea contractului este valoarea proprietăţii determinată în scopul impozitării, aşa cum a fost indicată de vânzător la încheierea contractului. Nu există altă explicaţie.” Candidata a confirmat această explicaţie în timpul audierilor în şedinţă publică.

Comisia apreciază deschiderea candidatei de a răspunde la întrebările Comisiei cu privire la acest aspect. Totuşi, acest lucru nu elimină faptul că candidata a participat de două ori la tranzacţii de vânzare-cumpărare de bunuri imobile, prin care părţile au convenit în mod deliberat asupra subestimării bunurilor imobile şi crearea unei diferenţe între preţul contractual declarat şi preţul efectiv plătit.

În timpul audierilor în şedinţă publică, candidata nu a putut furniza informaţii suplimentare privind iniţiatorul includerii unui preţ subestimat în contractul de vânzare privind bunul “imobil or. Durlleşti an. 2007”. Ea a confirmat că cumpărătorul bunului imobil nu dispunea de mijloace financiare suficiente pentru a achita preţul integral al achiziţiei şi că transferul dreptului de proprietate asupra automobilului Mercedes, a fost o parte convenită a tranzacţiei. Candidata a admis, de asemenea, că, în urma vânzării imobilului, ea ar fi trebuit, în conformitate cu art. 41 din Codul Fiscal, să achite impozit pe creşterea de capital din profitul realizat prin înstrăinare. Ea a recunoscut, de asemenea, că nu a făcut acest lucru la momentul respectiv şi că acest lucru nu a fost etic.

Cu referire la procurarea bunului “imobil or. Durlleşti an. 2012”, s-a convenit din nou o diferenţă între preţul contractual şi preţul efectiv plătit. În speţă, potrivit candidatei, iniţiativa de a crea această diferenţă a venit din partea vânzătorului bunului “imobil or. Durlleşti an. 2012”. În timpul audierilor în şedinţă publică, candidata a explicat că vânzătorul a insistat asupra preţului contractual şi că vânzătorul a fost cel care a controlat ceea ce urma să fie inclus în contract. De asemenea, ea a confirmat că nu a fost de acord cu acest aranjament. Din nou, când a fost întrebată dacă acest comportament a fost unul etic, ea a recunoscut că nu a fost.

Prin urmare, candidata a participat de două ori, de bună voie, la tranzacţii imobiliare în care părţile au convenit să subestimeze valoarea bunurilor şi au convenit să includă un preţ contractual despre care părţile ştiau că este incorect. În contractul de vânzare-cumpărare al bunului “imobil în or. Durlleşti an 2007”, este inclusă o prevedere, care stipulează că „noi, părţile contractante, declarăm că preţul menţionat, fiind clauza esenţială a contractului, este cel real şi ni s-au adus la cunoştinţă [de notar] prevederile art. 50 – 51 ale Legii cu privire la notariat şi ne asumăm toată răspunderea care decurge din comunicarea preţului nereal”. Prin includerea unui preţ incorect la vânzarea bunului “imobil or. Durlleşti an. 2007”, candidata a evitat plata impozitului pe creşterea de capital pe baza preţului efectiv plătit pentru acest bun, în timp ce la achiziţionarea bunului “imobil or. Durlleşti an. 2012”, candidata, astfel, a asistat vânzătorul bunului la evitarea achitării unui astfel de impozit.

Toţi cetăţenii trebuie să respecte legea, inclusiv legislaţia fiscală, iar atunci când nu o fac – să suporte consecinţele. Din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului şi al unui

observator imparțial, acțiunile candidatei în acceptarea unor acțiuni care sunt incorecte și care ascundeau adevărata valoare a bunurilor imobile în scopul evitării plății impozitelor, ar fi inexplicabile. Nerespectarea legii pune la îndoială corespunderea candidatei cu criteriul de integritate etică.

Având în vedere circumstanțele de mai sus, Comisia are dubii serioase (art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022) cu privire la conformitatea candidatei cu criteriul de integritate financiară în temeiul art. 8 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. a) și c) și criteriul de integritate etică conform art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 26/2022, în legătură cu subestimarea bunurilor imobile, în scopul de a evita sau asista alte persoane să evite plata impozitelor pentru creșterea de capital, fapte care au fost recunoscute și dubii care nu au fost înlăturate de către candidată.

IV. Decizia

În temeiul art. 8 alin. (1), (2) lit. a), (4) lit. b) și (5) lit. a) și c) și art. 13 alin. (5) din Legea nr. 26/2022, Comisia a decis că candidata nu întrunește criteriile de integritate financiară și etică, întrucât s-au constatat dubii serioase cu privire la respectarea de către candidată a criteriilor de integritate etică și financiară și, prin urmare, nu promovează evaluarea.

V. Calea de atac și publicarea deciziei

Conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 26/2022, decizia poate fi contestată de către candidata evaluată în termen de 5 zile de la data recepționării deciziei motivate.

Conform art. 13 alin. (7) din Legea nr. 26/2022, decizia este transmisă prin email candidatei și instituției responsabile de organizarea alegerilor sau, după caz, a concursului, care în cazul dat este Parlamentul. În cazul în care candidata, în termen de 48 de ore de la momentul expedierii deciziei, nu notifică Comisia despre refuzul său privind publicarea, decizia se publică pe pagina web a Parlamentului în formă depersonalizată, cu excepția numelui și prenumelui candidatei, care rămân publice. Comisia va publica, de asemenea, decizia pe pagina sa web, în cazul în care candidata nu se opune publicării.

Această decizie a fost adoptată în unanimitate de către toți membrii participanți ai Comisiei.

Decizia a fost întocmită în limba engleză și tradusă în limba română.

Semnătura:

Herman von HEBEL
Președinte al Comisiei